

KULTTUURIKASVATUSSUUNNITELMA 2024

Padasjoen kunta

JOHDANTO

Lapsuus ja nuoruus on arvokasta aikaa, jolloin opitaan erilaisia tietoja ja taitoja sekä rakennetaan pohjaa hyvälle tulevaisuudelle. Lapsille ja nuorille tulee luoda mahdollisuus toteuttaa itseään tasa-arvoisesti taustasta riippumatta, ja lapsilla sekä nuorilla tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet taiteen ja kulttuurin kokemiseen sekä tekemiseen. Kulttuuri ja taide-elämykset herättävät tunteita, puhuttelevat ja parhaimmillaan synnyttävät kiinnostuksen, joka kestää läpi eliniän.

Kulttuurikasvatuksen tehtävänä on antaa lapsille ja nuorille keinoja ilmaista itseään sekä käsitellä ympäröivää maailmaa taiteen ja kulttuurin avulla. Laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019) velvoittaa kunnat järjestämään kulttuuritoimintaa riittävästi ja monipuolisesti, joko itsenäisesti tai yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Padasjoen kunta järjestää kulttuuritoimintaa sekä itsenäisesti että yhteistyössä paikallisten yhdistysten ja Päijät-Hämeen kuntien kanssa. Näin kunnassa voidaan mahdollistaa monipuolinen tarjonta mahdollisimman monelle.

Padasjoen kunta tukee joka vuosi yhdistyksiä ja yksityisiä taiteenharrastajia kulttuuriavustuksin, jotta toimintaa olisi jatkossakin.

MIKÄ ON KULTTUURIKASVATUSSUUNNITELMA?

Kulttuurikasvatussuunnitelma on kunnan toimintaa ohjaava suunnitelma, jonka avulla kulttuuri- ja taideopetusta toteutetaan osana varhaiskasvatusta ja opetusta. Suunnitelma perustuu osittain paikalliseen opetussuunnitelmaan ja sen toteuttamiseen, ja suunnitelma on laadittu yhteistyössä hyvinvointipalveluiden, varhaiskasvatuksen, opetustoimen, kirjastopalvelujen ja museotoimen kanssa.

Kulttuurikasvatussuunnitelman sisällössä hyödynnetään paikallisia kulttuuritoimijoita ja kunnan resursseja. Suunnitelma esittelee valmiita kokonaisuuksia, joilla tuetaan kulttuurikasvatusta varhaiskasvatuksen, koulujen ja nuorisotyön toiminnassa.

Kulttuurikasvatussuunnitelmassa otetaan huomioon myös alueen paikallishistoria ja kulttuuriperintö. Kulttuurikasvatus on tutustumista kulttuuriin ja sen erilaisiin ilmiöihin. Kulttuurikasvatus ohjaa luovaan ilmaisuun, kulttuurin ja taiteen kokemiseen sekä tekemiseen. Se kehittää luovuutta, monilukutaitoa, kognitiivisia kykyjä sekä oppimisen edellytyksiä.

Kulttuuriperintökasvatus tukee lapsen kulttuuri-identiteetin muodostumista, sitä mihin yksilö kulttuurillisesti kuuluu. Se auttaa ymmärtämään sekä omia juuria että muita kulttuureja. Kulttuuriperintökasvatus voi tapahtua esimerkiksi arkistoissa, kirjastoissa, museoissa tai muissa kulttuuriympäristöissä. Taidekasvatus on elämän ilmiöihin syventymistä moniaistisesti. Olennainen osa taidekasvatustoimintaa on aktiivinen oppijan rooli. Oppiminen perustuu elämyksiin, kokemuksiin, kokeilemiseen ja itse tekemiseen. Taidekasvatus harjaannuttaa lapsen ja nuoren taitoja ja aisteja. Se on samanaikaisesti sekä taiteesta oppimista että taiteen avulla oppimista, jota tapahtuu monien eri taiteenlajien viitekehyksissä.

Kulttuurikasvatussuunnitelma on työkalu, jolla kulttuuri-, taide- ja kulttuuriperintökasvatus tuodaan osaksi kunnassa tapahtuvaa opetus- kasvatus- ja kulttuurityötä. Toimintaa ohjaavana työvälineenä se tekee kunnan kulttuurikasvatustyöstä tavoitteellista ja suunnitelmallista.

Kulttuurikasvatussuunnitelmalla vähennetään eriarvoisuutta. Suunnitelma takaa yhdenvertaisen mahdollisuuden tutustua taiteen ja kulttuurin kenttään, jolloin nuoren tai lapsen luovuus, itsetunto sekä tunne- ja vuorovaikutustaidot kehittyvät. Kulttuurin kokeminen lisää onnistumisen kokemuksia ja edistää muiden aineiden oppimista. Kulttuurikasvatus auttaa ymmärtämään ympäröivää maailmaa ja sen kulttuurista moninaisuutta.

ARVOT JA TAVOITTEET

Padasjoen kunnan kulttuurikasvatussuunnitelma on luotu tukemaan lasten ja nuorten opetusta ja kasvatusta sekä toimimaan työvälineenä varhaiskasvatukseen, kouluille ja nuorisotyöhön.

Kulttuurikasvatussuunnitelman tavoite on tehdä kulttuuri- ja taidesisällöistä luonteva osa jokapäiväistä opetusta peruskouluissa sekä lisätä tasa-arvoisuutta lasten kulttuurin kokemisessa ja toteuttamisessa. Tavoitteena on, että perusopetuksen päättävällä nuorella on käsitys monista eri kulttuurin muodoista ja paikallisista kulttuuritoimijoista, ja että kulttuurin kokeminen, kulutus ja omatoiminen tuottaminen jatkuu luontevasti osana nuoren arkea.

Kulttuurikasvatussuunnitelman arvopohjana ovat yhdenvertaisuus, rohkeus ja osallisuus, jotka luovat perustan aktiiviseksi ja hyvinvoivaksi ihmiseksi kasvamiselle. Arvopohja ohjaa läpileikkaavasti kulttuurikasvatussuunnitelman suunnittelua ja toteutusta.

KULTTUURIKASVATUS PADASJOEN VARHAISKASVATUKSESSA, KOULUILLA JA NUORISOPALVELUISSA

0–5-VUOTIAAT	• kirjasto tutuksi • kirjastoystävän vierailu varhaiskasvatuksen ryhmissä vähintään 4 krt/toimintakausi • kirjavinkkaukset • kotiseuturetki tai tutustuminen kotiseututaloon • osallistuminen taidenäyttelyyn • Geopark-päiväkotitoiminta • yhteistyö seurakunnan kanssa • pois pihasta -päivät • Efeki-lastenkulttuurivierailut 1–3 krt/vuosi
ESIOPETUS	• kirjastovierailut kuukausittain • digitaidot • kirjavinkkaukset • kirjastokortti • kotiseuturetki tai tutustuminen kotiseututaloon • osallistuminen taidenäyttelyyn • yhteistyö seurakunnan kanssa • koulun lähiympäristöön tutustuminen • Efeki-lastenkulttuurivierailut 1–3 krt/vuosi • Geopark-päiväkotitoiminta
1. LUOKKA	• Lukemaan oppimisen lukujuhla kirjastossa • Efeki-lastenkulttuurivierailut 1–3 krt/vuosi
2. LUOKKA	• kotiseututalon näyttelyihin tutustuminen tai kotiseututeemainen oppitunti • kirjaston kirjavinkkaus • konsertti-/teatterikäynti (Efeki) • Efeki-lastenkulttuurivierailut 1–3 krt/vuosi

3. LUOKKA	• kirjaston käyttöä tukeva oppitunti kirjastossa • Efeki-lastenkulttuurivierailu 1–3 krt/vuosi
4. LUOKKA	• kotiseututalon näyttelyyn tutustuminen tai kotiseututeemainen oppitunti • kirjavinkkaus
5. LUOKKA	• Kirjaston nuorten osastoon tutustuminen • Efeki-lastenkulttuurivierailut 1–3 krt/vuosi
6. LUOKKA	• kotiseututalon näyttelyyn tutustuminen tai kotiseututeemainen oppitunti • kirjavinkkaus • konsertti-/teatterikäynti (Efeki) • Efeki-lastenkulttuurivierailut 1–3 krt/vuosi
7. LUOKKA	• makasiinimuseossa vierailu • kotiseututaloon tutustuminen ja kulttuurikävely • tietokirjavinkkaus • kirjastokäynnit • Efeki-lastenkulttuurivierailut 1–2 krt/vuosi
8. LUOKKA	• taidetestaajat • genrevinkkaus • kirjastokäynnit • Efeki-lastenkulttuurivierailut 1–2 krt/vuosi
9. LUOKKA	• Efeki-lastenkulttuurivierailut 1–2 krt/vuosi
LUKIO	Juniorit • kirjastovierailut osana äidinkielen opetusta • sieni- tai vastaavat näyttelyt kotiseututalossa biologian opetuksen yhteydessä • Efeki-vierailut 1/vuosi

LUKIO	Seniorit • kotiseututalon näyttelyyn tutustuminen tai muu teemallinen opintokäynti historian opetuksen yhteydessä • kirjastokäynnit äidinkielen opetuksen yhteydessä • Efekti-vierailut 1 krt/vuosi Abit • kirjastovierailut osana äidinkielen opetusta • Efekti-vierailut 1 krt/vuosi
HYVINVOINTIPALVELUIDEN LAPSILLE JA NUORILLE SUUNNATTU KULTTUURITYÖ	• Liikennepuistotapahtuma • Nuorten teemaillat nuorisotilassa • Taiteen ja kädentaitojen teemat leireillä ja tapahtumissa • Kulttuurikasvatus luonnossa mm. leireillä • Kotiseutuun ja paikkakunnan nähtävyyksiin tutustuminen lasten leireillä • Konsertti- ja teatterimatkat • Sahan valot / ikärajan osuus • Kohdennetut kulttuurivierailut